

OMTRYKT (22/11-06)
(Forkert tilsynsplan)

Folketingets uddannelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K.

Uddannelsesudvalget
UDU alm. del - Bilag 41
Offentligt

MODTAGE

- 2 NOV. 2006
12.25
Den Centrale Indlevering

www.uvm.dk

1 NOV. 2006

Orientering om Undervisningsministeriets tilsynsplan 2006-07

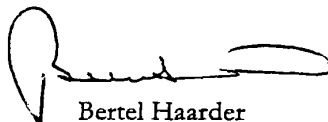
Undervisningsministeriet vil i fremtiden offentliggøre sine tilsynsplaner og tilsynsberetninger. Det sker første gang med tilsynsplan 2006-07, der nu lægges på ministeriets hjemmeside under rubrikken www.uvm.dk/tilsyn, samtidig med at pressen informeres.

Offentliggørelsen er led i ministeriets nye koncept for tilsynet, der indebærer en forskydning fra input og proces mod kvalitet og resultater. Tilsynets hovedformål er at overvåge, om institutionerne forvalter deres lokale, selvstændige ansvar i overensstemmelse med de politiske målsætninger og med reglerne på området. I det decentrale styringskoncept baseret på mål- og rammestyring er ministeriets rolle i stigende omfang blevet at sikre kvalitet og resultater. Mens tilsynet i traditionel forstand var kontrol med regeloverholdelse baseret på institutionernes interne processer, forudsættes tilsynet i en decentral mål- og rammestyring at fokusere på resultater og kvalitet, at være systematisk overvågende på grundlag af nøgletal og indikatorer samt at være analytisk og udviklingsorienteret.

Der vil årligt blive udarbejdet og offentliggjort planer og beretninger. De vil have et to-årigt perspektiv, men vil i særlig grad have fokus på det første år.

Jeg vedlægger tilsynsplanen for 2006-07.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

Undervisningsministeriets tilsynsplan 2006-07

Indhold:

1. Undervisningsministeriets tilsyn - en introduktion

- Tilsynets formål - øget fokus på kvalitet og resultater
- Arbejdet med at videreudvikle tilsynet
- Undervisningsministeriets sanktionspolitik
- Tilsynets puls
- Større åbenhed og gennemsigtighed i tilsynet

2. Principielle forskelle i tilsynsopgaverne

3. Generelle og tværgående tilsynsaktiviteter

- Tilsynet med kvalitet
- Det økonomiske tilsyn
- Tilsynet med løn- og ansættelsesområdet
- Tilsynet med vejledning

4. Særligt prioriterede tilsynsaktiviteter på de enkelte uddannelsesområder

- Grundskoleområdet m.v.
  - Ungdomsuddannelserne og uddannelsesinstitutionerne
    - Tilsynet med uddannelserne
    - Tilsynet med institutionerne
  - De videregående uddannelser og uddannelsesinstitutionerne
    - Tilsynet med uddannelserne
    - Tilsynet med institutionerne
  - Voksen- og efteruddannelse
-

1. Undervisningsministeriets tilsyn - en introduktion

Tilsynets formål - øget fokus på kvalitet og resultater

Uddannelsessystemets overordnede opgave er at give den enkelte borger mulighed for at tilegne sig relevant viden og relevante færdigheder. Det vil sige både faglige, almene og personlige kompetencer til gavn for den enkelte og for samfundet. De overordnede mål for uddannelsessystemet er fastlagt af Folketinget, og målene for de enkelte uddannelser fastlægges ligeledes centralt. Det er en hovedopgave for ministeriets tilsyn at medvirke til, at disse mål opfyldes, og at uddannelsernes kvalitet fastholdes og udvikles.

Lovgivningen på Undervisningsministeriets område indebærer, at en betydelig beslutningskompetence ligger hos skolers og uddannelsesinstitutioners bestyrelser og ledelser. I de senere år er dette forstærket ved, at opgaver, som før lå i ministeriet, er decentraliseret til skolernes bestyrelser.

I takt med decentraliseringen af opgaver til de enkelte institutioner, skal institutionerne i højere grad stilles til ansvar for de resultater og den kvalitet, de leverer, og de skal i øget omfang dokumentere resultater og kvalitet over for omverdenen.

Undervisningsministeriet har derfor i de senere år arbejdet med at videreudvikle tilsynet, så fokus i højere grad rettes mod de enkelte institutioners resultater og kvalitet.

Når fokus er blevet rettet mod tilsynet, er det ikke et ønske fra ministeriets side om at begrænse skolernes frihedsgrader, men fordi dokumentation af kvalitet og resultater er en forudsætning for at bevare og udvikle den decentrale styringsform.

Et velfungerende tilsyn betyder, at der er god orden i sektoren, så skoler og institutioner bevarer det gode omdømme i befolkningen. Gennem et velfungerende tilsyn kan skolerne og institutionerne undgå hasteindgreb, der skal rette op på kendte eller pludseligt opståede problemer. Og det er vigtigt både for skolerne, institutionerne og ministeriet at kunne planlægge ud fra en høj grad af stabilitet i rammevilkårene.

Arbejdet med at videreudvikle tilsynet

Overvågningen af institutionernes kvalitet har traditionelt baseret sig på overvejende bløde informationer om forhold af relevans for kvalitet. Informationerne er ofte blevet indhentet gennem dialog mellem ministeriet og institutioner ved tilsynsbesøg. Tilsynet har ikke hidtil på en systematisk måde baseret sig på konkrete indikatorer for kvalitet og resultater, f.eks. baseret på gennemgang af institutionens prøveresultater for så vidt angår centralt stillede prøver.

Dette er baggrunden for, at Undervisningsministeriet i de sidste år har haft videreudvikling af tilsynet som et særligt indsatsområde. Den overordnede målsætning for arbejdet har været at omlægge overvågningen, så fokus i højere grad rettes mod den kvalitet og de resultater, der ydes, og efter mere systematiske metoder.

I dag tager kvalitetstilsynet således udgangspunkt i screeninger af samtlige enkeltinstitutioners kvalitet på grundlag af udvalgte kvalitetsindikatorer.

I det økonomiske tilsyn er der sket en videreudvikling af det indikatorberedskab, der blev indført for nogle år siden.

Screeningsresultaterne anvendes som grundlag for prioritering af den videre tilsynsindsats ud fra kriterier om væsentlighed og risiko. På den måde sikres det, at ressourcer i tilsynet målrettet kan prioriteres til uddybende undersøgelser af de potentielle problemer, som screeningerne giver et fingerpeg om. De uddybende undersøgelser, hvor alle relevante supplerende oplysninger inddrages, foregår naturligvis fortsat i en dialog med institutionerne.

Det skal bemærkes, at tilsynet naturligvis fortsat også vil være situationsbestemt, idet der kan være mange kilder til tilsynet, ligesom det også løbende vil blive prioriteret at tage relevante temaer op til nærmere analyse og undersøgelse.

Undervisningsministeriets sanktionspolitik

Det er endvidere en målsætning, at ministeriet skal reagere mere konsekvent og på grundlag af en overordnet sanktionspolitik, der er tværgående for uddannelsesområderne og bl.a. bygger på et fælles værdigrundlag og en bevidst anvendelse af lovgivningens sanktionsregler.

De centrale elementer i sanktionspolitikken er, at de eksisterende sanktioner anvendes mere bevidst, og at der er behov for nye sanktionsformer, der ligger mellem de eksisterende sanktioner, som enten er meget vidtgående eller meget lidt vidtgående. Der er bl.a. forslag om at indføre såkaldte indsatsaftaler, der indgås mellem Undervisningsministeriet og institutionsbestyrelsen med det formål at forpligte institutionsbestyrelsen til at iværksætte nærmere angivne foranstaltninger for at rette op på utilfredsstillende uddannelses- eller institutionskvalitet, utilfredsstillende resultater eller dårlig økonomi.

Implementeringen af Undervisningsministeriets sanktionspolitik vil ske i forbindelse med ministeriets tilsynsplan for 2006 og 2007. Fuld implementering vil forudsætte nye hjemler. Indtil videre vil implementeringen af sanktionspolitikken hvile på det hjemmelsgrundlag, der findes i eksisterende lovgivning.

Tilsynets puls

Tilsynet er tilrettelagt som en årlig fortløbende proces med følgende faser:

1. **Tilsynsplaner.** Særlige behov for tilsyn prioriteres sammen med det løbende indikatorbaserede tilsyn i en samlet tilsynsplan.
2. **Overvågning og undersøgelse** primært med afsæt i screening af indikatorer.
3. **Reaktion** i forhold til enkeltsager.
4. **Tilsynsberetninger**, der opsummerer status for tilsynets problemstillinger for hvert enkelt uddannelses- og institutionsområde. Tilsynsberetningerne danner udgangspunkt for prioritering af tilsynet i det kommende års tilsynsplan.

Den årlige tilsynsplan har et to-årigt perspektiv, men har i særlig grad fokus på det første år.

Større åbenhed og gennemsigtighed i tilsynet

Fra 2006 offentliggør Undervisningsministeriet sin tilsynsplan. Fra 2007 vil også tilsynsberetningerne – i første omgang således tilsynsberetningerne for 2006 – blive offentligtgjort.

2. Principielle forskelle i tilsynsopgaverne

Undervisningsministeriets område består samlet set af meget forskelligartede institutions- og uddannelsesområder med principielle forskelle i tilsynsforpligtelsen.

For så vidt angår uddannelserne, kan der ud fra et styrings- og tilsynsperspektiv helt overordnet skelnes mellem kompetencegivende uddannelse og ikke-kompetencegivende uddannelse. Inden for de kompetencegivende uddannelser påhviler der ministeriet et ansvar for at sikre kvaliteten af uddannelserne.

For så vidt angår ministeriets institutioner, der langt overvejende består af selvejende institutioner, kan skelnes mellem frie skoleformer og politisk regulerede institutioner. Sondringen mellem de to skoletyper har betydning for måden, hvorpå ministeriet tilrettelægger tilsynet, og for de forpligtelser, ministeriet har.

De frie skoler er kendetegnet ved, at de har krav på godkendelse, hvis nærmere fastsatte betingelser er opfyldt. Det er ikke usædvanligt, at en fri skole lukker eller går konkurs, og ministeriets indgrebspligt angår alene interessevaretagelsen som kreditor (i tilfælde af tilgodehavende hos skolen).

I modsætning hertil står de regulerede institutioner, der indgår som led i ministeriets tilrettelæggelse af et landsdækkende udbud af offentligt godkendte kompetencegivende uddannelser (staten har forsyningspligt). Institutionsstruktur og udbud styres politisk ud fra en række hensyn. Ministeriet har ansvar for at sikre uddannelsernes kvalitet og relevans. Ministeriet er endvidere forpligtet til at gribe ind, hvis en institutions overlevelse er truet.

Den konkrete tilrettelæggelse af tilsynet bestemmes også af, at udførelsen af tilsynet på forskellig vis på områderne er organiseret i en opgavefordeling med en række aktører foruden Undervisningsministeriet, f.eks. kommuner, institutionsrevisorer og faglige udvalg.

Folkeskolen er ikke omfattet af denne tilsynsplan, da tilsynsansvaret for folkeskolen alene påhviler kommunalbestyrelserne i de enkelte kommuner. Dette ansvar ændres ikke, men er præciseret og tydeliggjort i lov nr. 572 af 9. juni 2006, der indeholder bestemmelser om, at kommunalbestyrelsen i en årlig kvalitetsrapport skal tage stilling til status for kommunens skolevæsen.

Tilsynet med den vidtgående specialundervisning og det pædagogiske og faglige tilsyn med de frie grundskoler hører fra 1. september 2006 under Styrelsen for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Grundskolen og derfor ikke omtalt i denne tilsynsplan.

3. Generelle og tværgående tilsynsaktiviteter

Tilsynet med kvalitet

Undervisningsministeriets tilsynskoncept er under udvikling, så fokus i højere grad rettes mod uddannelsesinstitutionernes kvalitet og resultater og i mindre omfang på input og proces. Som led i denne proces har ministeriet udviklet og fastlagt et antal kvalitetsindikatorer, der skal være genstand for systematiske og automatiserede gennemgange (også kaldet screeninger). Resultatet af disse screeninger vil være faktuelle data som grundlag for ministeriets tilsyn med kvaliteten af institutionernes uddannelsesindsats. Kvalitetsindikatorerne er:

1. prøve- og eksamensresultater
2. fuldførelsesfrekvenser
3. fuldførelsestider
4. frafaldstidspunkter
5. overgangsfrekvens til anden uddannelse
6. overgangsfrekvens til beskæftigelse

Indikatorerne har forskellig relevans på forskellige uddannelsesområder. I de områdevisse oversigter i afsnit 4 findes oplysning om, hvilke indikatorer der konkret anvendes inden for de enkelte uddannelsesområder.

Det kan tilføjes, at indikatorberedskabet i forbindelse med opfølgningen på den styringsanalyse, som er gennemført som led i kommunalreformen på uddannelsesområdet, skal videreudvikles med mere sektorspecifikke indikatorer som supplement til ovenstående generelle indikatorer.

Det er indlysende, at resultatet af screening på grundlag af indikatorer aldrig kan stå alene. På baggrund af bemærkelsesværdige resultater kan der indhentes andre informationer, og der kan tages kontakt til institutionen, inden der tages stilling til initiativer.

Kvalitetsindikatorerne har været under udvikling gennem en periode. Ud fra de hidtidige erfaringer vurderes det, at det vil være forsvarligt at anvende dem i større udstrækning i det fremtidige tilsynsarbejde. I kommende tilsynsberetninger vil deres anvendelse blive beskrevet og vurderet, ligesom screeningerne af indikatorer vil indgå i fremlæggelsen af tilsynets resultater.

Screeningsmetoden indgår i kvalitetstilsynet i sammenhæng med andre aktiviteter. I afsnit 4 findes oplysning om de tilsynsaktiviteter, der som supplement til kvalitetsscreeningerne vil blive prioriteret særligt i det kommende tilsyn inden for de enkelte uddannelsesområder.

Det økonomiske tilsyn

Det økonomiske tilsyn med selvejende institutioner tager udgangspunkt i gennemgang af institutionernes årsregnskaber med tilhørende revisionsprotokollater og revisorchecklister.

Den enkelte skole har antaget en registreret eller statsautoriseret revisor til revision af årsregnskaber og til kontrol af oplysninger til brug for beregning af stats-tilskud. Det påhviler Undervisningsministeriet som tilsynsmyndighed at gennemgå revisors indberetninger og følge op på (potentielle) problemer.

Som led i kvalitetsudviklingen af det økonomiske tilsyn er der i de seneste år implementeret en række nye procedurer for bl.a. screening og prioritering af gennemgangen af årsregnskaber mv. Screeningen og prioriteringen har til formål så tidligt som muligt at identificere institutioner, der ud fra en vurdering af risiko og væsentlighed skønnes at være eller kunne komme i økonomiske vanskeligheder.

Således screenes de enkelte institutioners årsrapporter med tilhørende revisionsprotokol og revisorcheckliste ud fra finansielle nøgletal og indplaceres i syv prioritetsgrupper. Herefter gennemgås rapporterne ud fra prioritetsgrupperne.

De finansielle nøgletal, der lægges til grund for screeningen, omfatter likviditetsgrad, soliditetsgrad, belåningsforhold, overskudsgrad og som noget nyt den relative aktivitetsudvikling.

I prioriteringsmodellen indgår desuden oplysninger, om institutionen pt. er under skærpet tilsyn eller observation, eller om revisor har taget forbehold og/eller er fremkommet med supplerende oplysninger i påtegningen på årsregnskabet.

Regnskaberne indsendes til ministeriet i april -maj måned. Det er målsætningen, at gennemgangen af de højest prioriterede regnskaber (prioritetsgruppe 1-3) er afsluttet inden udgangen af november.

Et væsentligt element i det økonomiske tilsyn er at følge op i forhold til institutioner, der er i risiko for eller er kommet i økonomisk uføre og eventuelt underlagt såkaldt skærpet tilsyn med henblik på genopretning af institutionens økonomi. Som led i den løbende udvikling af det økonomiske tilsyn er derfor udviklet særlige procedurer for denne sagsbehandling.

Som led i udviklingsarbejdet er institutionernes elektroniske regnskaber endvidere gjort tilgængelige på ministeriets webside i første omgang for institutionerne og i anden omgang for offentligheden.

Baggrunden for at offentliggøre regnskaberne er bl.a., at ministeriet har pligt til at stille redskaber til rådighed for revisorernes forvaltningsrevision. Dette behov søges således imødekommet ved at stille forskellige analyse- og udtræksmuligheder til rådighed i en regnskabsportal på ministeriets hjemmeside.

Det vil fortsat være et indsatsområde at videreudvikle tilsynsmetoderne. Fokus vil især blive rettet mod kvaliteten af revisorernes arbejde. Med det sigte at opnå en mere systematisk dokumentation for, hvilke revisionshandlinger og kontroller revisor har udført som led i revisors påtegning af årsregnskabet/årsrapporten, er der allerede blevet indført revisorchecklister på alle institutionsområder. I henhold til ministeriets sanktionspolitik, omtalt i afsnit 1, skal der i det videre arbejde udarbejdes et system til brug for ministeriets vurdering af revisors arbejde.

I de sektorvise oversigter i afsnit 4 findes oplysning om, hvilke problemstillinger det økonomiske tilsyn vil fokusere særligt på inden for de enkelte institutionssektorer.

Tilsyn med løn- og ansættelsesområdet

Det er den enkelte institutions revisor, der som led i sin gennemgang af årsrapporterne påser, at ansattes løn- og ansættelsesforhold følger de af Finansministeriet aftalte og fastsatte bestemmelser. Som tilsynsmyndighed gennemgår Undervisningsministeriet revisorerne indberetninger og følger op på (potentielle) problemer.

Ministeriet udsender endvidere jævnligt skriftlige vejledninger til skolerne, fx om regler og pligter i forbindelse med ansættelse og afskedigelse.

Som supplement til revisors kontrol har Undervisningsministeriet gennemført screeninger på grundlag af udtræk af Statens Lønssystem (SLS-data). De områder, der i de senere år har været udtaget til kontrol, omfatter bl.a. uhjemlede merarbejdsvederlag til ledere, uhjemlede fratrædelsesgodtgørelser og skattefrie kørselsgodtgørelse. I 2006 gennemføres screeninger og kontrol med merarbejdsvederlag på grundlag af SLS-data for finansårene 2004 og 2005.

Tilsynet med vejledning

Undervisningsministeriet fører tilsyn med vejledning i grundskolen, vejledning i overgangen til ungdomsuddannelse, gennemførelsesvejledning på uddannelsesinstitutionerne (de gymnasiale og de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, de korte og mellemlange videregående uddannelser) og overgangsvejledning til de videregående uddannelser og erhverv.

Formålet med tilsynet er at sikre overholdelse af love og regler og at tilse, at der til løsning af vejledningsopgaven er tilstrækkelig vejledningsfaglig kompetence, og at den konkrete vejledning udøves af kompetente vejledere. Tilsynets formål er også at skaffe overblik og viden om kvalitet og resultater på vejledningsområdet og at udpege forhold, som bør overvejes med henblik på forandring.

Tilsynet vil især fokuseres på frafaldet på ungdomsuddannelserne og samarbejdet mellem vejledningscentre (både Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) og Studievalgscentrene) og uddannelsesinstitutioner. Vejledningens kvalitet vurderes inden for fire temaer: Kvalitetssikring, målgrupper, samarbejde og kompetencer.

4. Særligt prioriterede tilsynsaktiviteter på de enkelte uddannelsesområder

Som supplement til de årligt tilbagevendende, generelle screeninger af henholdsvis institutionernes kvalitet og økonomi, der er beskrevet i afsnit 3, prioriteres inden for de enkelte uddannelses- og institutionsområder en række mere *specifikke aktiviteter i det kommende tilsyn*.

Disse aktiviteter, der er prioriteret ud fra en betragtning om væsentlighed og risiko og i lyset af det pågældende områdes særegne forhold og problemstillinger, er opsummeret i de følgende oversigter.

Det skal bemærkes, at en stor andel af de samlede tilsynsopgaver, bl.a. opfølgende sagsbehandling på tidligere konstaterede problemer, løbende overvågning som led i skærpet tilsyn, understøttende aktiviteter som fx vejledning, dialogmøder, kurser, publikationer, ikke fremgår af oversigterne.

Endvidere vil tilsynet naturligvis også fortsat være situationsbestemt, idet der kan være mange kilder til tilsynet, ligesom det også løbende vil blive prioriteret at tage relevante temaer op til nærmere analyse og undersøgelse.

Grundskoleområdet m.v.

Frie grundskoler

Undervisningsministeriet fører tilsyn de frie grundskolers *økonomi* og påser, at skolerne overholder tilskudsbetingelserne, fx kravet om, at skolerne skal være uafhængige, og at en skoles midler alene må komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode.

Tilsynet vil endvidere omfatte bl.a. følgende aktiviteter:

- Tilsyn med overholdelse af tilskudsbestemmelserne for puljen til tilskud til indkøb af computerudstyr til elever på 3. klasetrin på frie grundskoler
- Tilsyn med overholdelse af tilskudsbestemmelserne for puljen til tilskud til indkøb af naturvidenskabelige lærebøger til elever i frie grundskoler
- Det økonomiske tilsyn vil have særlig fokus på ledelsens årsberetning, der indgår i årsregnskabet, og på den regnskabsmæssige behandling af indfrielse af

Ansvarlige for tilsynet på området er kontorchef Henrik Køber.

Produktionsskolerne

De frie skoleformer er kendetegnet ved, at udbud og undervisning tilrettelægges relativt frit af den enkelte skole. I fravær af den indholdsmæssige styring, der findes på de nationalt anerkendte kompetencegivende uddannelser, er overholdelse af tilskudsbestemmelser en forudsætning for produktionsskolerne for at modtage tilskud. Tilsynet med produktionsskoleundervisningen består således overvejende i kontrol med skolernes opfyldelse af tilskudsbetingelserne.

Tilsynet vil omfatte bl.a. følgende aktiviteter:

- Evaluering af bestemmelsen om, at Ungdommens Uddannelsesvejledning foretager en målgruppevurdering inden optag på en produktionsskole. Baggrunden er, at deltagerne ifølge lovgivningen om produktionsskolerne kun optages med tilskud, når vedkommende er visiteret af Ungdommens Uddannelsesvejledning og er omfattet af produktionsskolernes målgruppe.
- Evaluering af effekten af omlægningen af kommunalt bidrag.
- Det økonomiske tilsyn vil i regnskabsgennemgangen have særlig fokus på revisors bemærkninger til årsregnskabsafflæggelsen i revisionsprotokollen.

Ansvarlige for tilsynet på området er kontorchef Jørgen T. Møller (tilsyn med undervisningen) og kontorchef Henrik Køber (økonomisk tilsyn).

Frie kostskoler

De frie kostskoler udgøres af folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

Skolerne indgår ikke som et led i ministeriets tilrettelæggelse af det landsdækkende udbud af offentligt godkendte kompetencegivende uddannelser. Udbud og undervisning tilrettelægges relativt frit af den enkelte skole. I fravær af den indholdsmæssige styring, der findes på de nationalt anerkendte kompetencegivende uddannelser, er overholdelse af tilskudsbestemmelser en forudsætning for at modtage tilskud. Tilsynet med undervisningen består således overvejende i kontrol med skolernes opfyldelse af

Tilsynet vil omfatte bl.a. følgende aktiviteter:

- Opfølgning på tilsyn i 2005 med skolernes opfyldelse af lovkrav om at udarbejde værdigrundlag for skolen og foretage selvevaluering. Tilsynet i 2005 viste, at en del skoler ikke gennemfører den lovpligtige årlige selvevaluering. Ministeriet vil derfor i en periode som et fast punkt i tilsynssager bede om skolens seneste selvevaluering og bestyrelsens plan herfor.
- Det økonomiske tilsyn vil have særligt fokus på skoler, der har foretaget posteringer direkte på egenkapitalen, og på indfrielse af statslån.
- Undersøgelse af, om skolerne fastsætter elevbetalingen på såvel korte som lange kurser i overensstemmelse med reglerne herom.

Ansvarlige for tilsynet på området er kontorchef Bodil Horn (tilsyn med undervisningen) og kontorchef Henrik Køber (økonomisk tilsyn).

Ungdomsuddannelserne og uddannelsesinstitutionerne

Tilsynet med uddannelserne

De gymnasiale uddannelser

Undervisningsministeriets tilsyn med de gymnasiale uddannelser omfatter både tilsyn med selve uddannelserne og med de enkelte institutioners undervisningskvalitet og overholdelse af regler herunder også på private gymnasier.

De generelle screeninger af institutionernes uddannelseskvalitet, jf. afsnit 3, baseres på følgende kvalitetsindikatorer: fuldførelsesprocenter, karakterer og overgangsfrekvenser til videregående uddannelse.

På baggrund af gymnasieforliget fra 2003 vil tilsynet i perioden 2006-10 have særligt fokus på implementeringen af reformerne af de gymnasiale uddannelser.

Tilsynet vil omfatte bl.a. følgende aktiviteter:

- Tilsyn med eksamen. Tilsynet baserer sig på en gennemgang af de indberetninger, som censorerne udarbejder om eksamensforløbene til Undervisningsministeriet. Hvad angår prøver i nye fag eller fag på nye niveauer, vil ministeriet indhente uddybende information hos censorerne. Formålet er bl.a. at afsløre uhensigtsmæssigheder i den tilhørende læreplan og om den valgte prøveform er hensigtsmæssig i forhold til målopfyldelsen.
- Evaluering af skriftlig eksamen med det formål at følge udfaldet heraf.
- Tilsyn med skolernes opfyldelse af udbudskravene til sammensætning af studieretninger.
- Tilsyn med skolernes opfyldelse af kravet om, at skolen skal have et internt kvalitetssystem.
- Tilsyn med skolernes opfyldelse af krav om lærerkvalifikationer på HHX.
- Tilsyn med skolernes opfyldelse af de krav, som er knyttet til modtagelse af kvalitetsudviklingstilskud som led i flerårsaftalen (HHX og HTX). Eksempelvis er det et krav, at skolen arbejder systematisk med

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Erik Nexelmann.

Erhvervsuddannelser, landbrugsuddannelser og erhvervsgrunduddannelser

Undervisningsministeriets tilsyn med de erhvervsrettede ungdomsuddannelser omfatter både tilsyn med uddannelsernes indhold og relevans og de enkelte institutioners undervisningskvalitet og overholdelse af regler, fx om lærerkvalifikationer.

På de erhvervsrettede ungdomsuddannelser vil de generelle screeninger af institutionernes uddannelseskvalitet, jf. afsnit 3, blive gennemført inden for 10 udvalgte hovedforløb. Der anvendes følgende kvalitetsindikatorer: Fuldførelsesprocent, frafaldstidspunkt og beskæftigelsesfrekvens for færdiguddannede

Tilsynet vil endvidere have særligt fokus på målsætningen om, at flere unge skal gennemføre en uddannelse. Det vil være et særligt indsatsområde at belyse elevernes frafald fra erhvervsuddannelserne og de aktiviteter, institutionerne for erhvervsrettet uddannelse gennemfører for at fastholde og færdiggøre eleverne.

Tilsynet vil omfatte bl.a. følgende aktiviteter:

- Samarbejde med faglige udvalg for uddannelser, som har særlig lav beskæftigelsesfrekvens. Sigtet er at vurdere behov for ændringer i
- Tilsyn med skolernes initiativer til at fastholde og færdiggøre elever. Sigtet er at videreformidle enkeltskolers erfaringer til de øvrige skoler i sektoren.
- Tilsyn med skolernes opfyldelse af de krav, som er knyttet til modtagelse af kvalitetsudviklingstilskud som led i flerårsaftalen. Eksempelvis er det et krav, at skolen arbejder systematisk med kompetenceudvikling af lærere.
- Tilsyn med skolepraktikaktivitet.
- Tilsyn med skolers procedurer for EMMA-vurdering af elever ved optagelse i skolepraktik og den fortsatte vurdering af elever i skolepraktik. EMMA står for Egnet, Mobil geografisk, Mobil fagligt og Aktivt praktikpladssøgende.
- Tilsyn med lærernes pædagogiske kvalifikationer.
- Tilsyn med kvaliteten i eksamen gennem såkaldt særlig censur (gennemgang af censorberetninger) i udvalgte fag (grundfag på tekniske erhvervsuddannelser). Særlig censur blev indført i 2004 med det formål at styrke kvalitetsudvikling og -sikring af eksamen.
- Tilsyn med udvalgte landbrugsskolers praksis i forbindelse med optag og vejledning af elever. Tilsynet vil også belyse udviklingen i antallet af elever i uddannelsen til faglært landmand.
- Tilsyn med erhvervsgrunduddannelserne med særligt henblik på at belyse uddannelsesaktiviteten i kommuner og på produktionsskoler.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Birgit Gotenborg og kontorchef Jørgen T. Møller.

Tilsynet med institutionerne

Institutioner for erhvervsrettet uddannelse (erhvervsskoler og AMU-centre)

Foruden tilsyn med uddannelserne og institutionernes undervisning (omtalt ovenfor) omfatter Undervisningsministeriets tilsyn institutionens samlede drift og økonomi.

Det økonomiske tilsyn vil have særlig fokus på skoler, der har foretaget posteringer direkte på egenkapitalen, og på skoler, der har indfriet statslån. Den regnskabsmæssige behandling af kurstab ved indfrielse vil blive gennemgået, og der vil være kontrol af tilbagebetalingsklausul ved salg af bygninger, hvor statslån er indfriet.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Henrik Køber.

Private gymnasier

Undervisningsministeriet fører tilsyn de private gymnasiers økonomi og påser, at skolerne overholder tilskudsbetingelserne, fx kravet om, at skolerne skal være uafhængige, og at en skoles midler alene må komme skolens skole- og

Ministeriets økonomiske tilsyn med de private gymnasier vil have særlig fokus på ledelsens årsberetning, der indgår i årsregnskabet, og på indfrielse af statslån.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Henrik Køber.

De videregående uddannelser og uddannelsesinstitutionerne

Tilsynet med uddannelserne

Korte videregående uddannelser

Undervisningsministeriets tilsyn med de korte videregående uddannelser omfatter både tilsyn med de enkelte institutioners undervisningskvalitet og overholdelse af regler, fx om lærerkvalifikationer, og med selve uddannelsernes indhold og relevans.

De generelle screeninger af institutionernes uddannelseskvalitet, jf. afsnit 3, baseres på følgende kvalitetsindikatorer: Prøve- og eksamensresultater, fuldførelsesfrekvens, fuldførelsestidspunkt, frafaldstidspunkt, overgangsfrekvens til beskæftigelse, overgangsfrekvens til videre uddannelse.

På nogle uddannelsesområder er der konstateret væsentlige problemer, for så vidt angår fuldførelses- og beskæftigelsesfrekvenser. Disse spørgsmål vil blive taget op i forbindelse med opfølgningen på regeringens strategi for Danmark i den globale økonomi "Fremgang, Fornyelse og Tryghed". Endvidere vil integration af IT i undervisningen på de erhvervsrettede videregående uddannelser være et indsatsområde

Tilsynet vil omfatte bl.a. følgende aktiviteter:

- Kortlægning af kvalitet og relevans i korte videregående erhvervsrettede uddannelser inden for 8 uddannelsesområder: IT, oplevelsesøkonomi, forvaltning, sundhed, medier, teknik og miljø, finansielle markeder og bio- og laboratorieteknologi. Kortlægningen omfatter såvel de ordinære korte videregående uddannelser som uddannelser udbudt under åben uddannelse (VVU). Uddannelsernes kvalitet og relevans vil blive kortlagt og vurderet med sigte på eventuel revision og udvikling af uddannelser.
- Kortlægning af integrationen af IT i undervisningen, herunder institutionernes anvendelse af fjernundervisning. Sigtet er at undersøge udbredelsen og indkredse "best practice" til inspiration for institutionernes videre arbejde med at integrere IT i undervisningen.
- Tilsyn med institutionerne opfyldelse af de krav, som er knyttet til modtagelse af kvalitetsudviklingstilskud som led i flerårsaftalen. I 2006 afreporteres for indsatsområderne for 2005: Partnerskab med virksomheder og aftagere, lærernes kompetenceudvikling, kvalitetssikring af uddannelserne og professionalisering af institutionernes ledelse.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Peder Michael Sørensen.

Mellemlange videregående uddannelser

Undervisningsministeriets tilsyn med de mellemlange videregående uddannelser omfatter både tilsyn med de enkelte institutioners undervisningskvalitet og overholdelse af regler, fx om lærerkvalifikationer, og med selve uddannelsernes indhold og relevans.

De generelle screeninger af institutionernes uddannelseskvalitet, jf. afsnit 3, baseres på følgende kvalitetsindikatorer: Prøve- og eksamensresultater, fuldførelsesfrekvens, fuldførelsestidspunkt, frafaldstidspunkt, overgangsfrekvens til beskæftigelse, overgangsfrekvens til videre uddannelse.

På nogle uddannelsesområder er der konstateret væsentlige problemer, for så vidt angår fuldførelses- og beskæftigelsesfrekvenser. Disse spørgsmål vil blive taget op i forbindelse med opfølgningen på regeringens strategi for Danmark i den globale økonomi "Fremgang, Fornyelse og Tryghed". Endvidere vil integration af IT i undervisningen på de erhvervsrettede videregående uddannelser være et indsatsområde for tilsynet.

Tilsynet vil omfatte bl.a. følgende aktiviteter:

- Akkreditering af professionsbacheloruddannelser.
Danmarks Evalueringsinstitut gennemfører i perioden 2004-2009 systematiske akkrediteringer af samtlige professionsbacheloruddannelser på institutionsniveau. I 2006 akkrediteres 8 diplomingeniøruddannelser.
- Tilsyn med videncentre, der har modtaget tilskud fra videncenterpuljen. Ved tildeling af de særlige videncentermidler til Centre for Videregående Uddannelse, erhvervsakademier og formaliserede samarbejder mellem enkeltstående institutioner er det en bevillingsforudsætning, at videncentrene ved hvert finansårskifte afgiver rapport om foreløbige resultater og et revisorpåtegnet delregnskab.
- Kortlægning af kvalitet og relevans i mellemlange videregående erhvervsrettede uddannelser inden for 8 uddannelsesområder: IT, oplevelsesøkonomi, forvaltning, sundhed, medier, teknik og miljø, finansielle markeder og bio- og laboratorieteknologi. Kortlægningen omfatter såvel de ordinære mellemlange videregående uddannelser som uddannelser udbudt under åben uddannelse (Diplomuddannelser). Uddannelsernes kvalitet og relevans vil blive kortlagt og vurderet med sigte på eventuel revision og udvikling af uddannelser.
- Kortlægning af integrationen af IT i undervisningen, herunder institutionernes anvendelse af fjernundervisning. Sigtet er at undersøge udbredelsen og indkredse "best practice" til inspiration for institutionernes videre arbejde med at integrere IT i undervisningen.
- Tilsyn med institutionernes opfyldelse af de krav, som er knyttet til modtagelse af kvalitetsudviklingstilskud som led i flerårsaftalen. I 2006 afrapporteres for indsatsområderne for 2005: Partnerskab med virksomheder og årtagere, lærernes kompetenceudvikling, kvalitetssikring af uddannelserne og professionalisering af institutionernes ledelse.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Peder Michael Sørensen.

Tilsynet med institutionerne

Tilsyn med Centre for Videregående uddannelser og enkeltstående institutioner

Foruden tilsyn med uddannelserne og institutionernes undervisning (omtalt ovenfor) omfatter Undervisningsministeriets tilsyn institutionens samlede drift og økonomi.

Det økonomiske tilsyn vil have særlig fokus på institutioner, der har foretaget posteringer direkte på egenkapitalen, og på skoler, der har indfriet statslån. Den regnskabsmæssige behandling af kurstab ved indfrielse vil blive gennemgået, og der vil være kontrol af tilbagebetalingsklausul ved salg af bygninger, hvor statslån er indfriet.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Henrik Køber.

*Voksen- og efteruddannelse***Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), enkeltfag og Træningskolens
Arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU)**

Undervisningsministeriets tilsyn med de erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser omfatter både tilsyn med de enkelte institutioners undervisningskvalitet herunder lærerkvalifikationer og overholdelse af regler, fx om udbud, markedsføring og udlicitering og med selve uddannelsernes indhold og relevans i forhold til

De generelle screeninger af institutionernes uddannelseskvalitet, jf. afsnit 3., baseres på følgende kvalitetsindikatorer: Kursister og virksomheders gennemsnitlige tilfredshed (løbende brugerevalueringer af gennemførte kurser i evalueringssystemet "Viskvalitet") samt beståelses- og gennemførelsesprocenter.

Tilsynet vil omfatte bl.a. følgende enkeltaktiviteter:

- Som led i opfølgningen på lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., der trådte i kraft den 1. januar 2004, rettes særligt fokus på "nye" udbydere (fusionerede institutioner og private udbydere).
- Adgangsbegrænsningen til AMU-uddannelserne blev ophævet i 2004 for at imødekomme den mulighed, at en virksomheds ansatte deltager samlet i uddannelser, f.eks. som team bestående af medarbejdere med forskellige uddannelsesbaggrund, herunder evt. højere end svarende til erhvervsuddannelsesniveau. Bestemmelsen om ophævelse er under lovovervågning.
- Indsamling af statistiske data (deltageraktivitet og udbudsomfang) vedr. AMU for flygtninge og indvandrere.
- Tilsyn med opfyldelse af kravet om offentliggørelse af udbudspolitik på den enkelte skoles webside og tilsyn med opfyldelse af lov om gennemsigtighed og åbenhed på den enkelte skoles hjemmeside.
- Overvågning af udliciteringsgraden af AMU-udbud.
Baggrunden er, at tilsynet i 2005 konstaterede retlige problemer på nogle institutioner for erhvervsrettet uddannelse i forbindelse med deres samarbejde med private kursusoperatører om udbud af AMU. Som led i opfølgningen på disse tilsynssager har ministeriet tydeliggjort retstilstanden i en bekendtgørelse og en vejledning.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Lone Folmer Berthelsen og kontorchef Peter Høier.

Almen voksenuddannelse

Tilsynet med undervisning og prøver ved almen voksenuddannelse er frem til 1. januar 2007 delt mellem Undervisningsministeriet og amtsrådet i den enkelte amtskommune, der er ejer af voksenuddannelsescentrene, hvor almen voksenuddannelse udbydes: Amtsrådet fører tilsynet med undervisningen, mens Undervisningsministeriet fører tilsyn med afholdelse af prøver ved et voksenuddannelsescenter.

De generelle screeninger af institutionernes uddannelseskvalitet, jf. afsnit 3, baseres på prøvekarakterer.

Tilsynet vil omfatte bl.a. følgende enkeltaktiviteter:

- Tilsyn med skriftlige prøver i udvalgte fag, hvor der enten indføres centralt stillede skriftlige prøver eller hvor prøverne fornyes.
- Analyse af indberetninger fra de beskikkede censorer ved de skriftlige prøver. Indberetningerne angår dels prøvernes faglige niveau, dels forhold ved karakterfastsættelsen.
- Afholdelse af møde for de beskikkede censorer, bl.a. med henblik på at fastsætte det nationale niveau.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Erik Nexelmann.

Forberedende voksenundervisning (FVU)

FVU udbydes i amtsligt regi samt hos bl.a. oplysningsforbund, erhvervsskoler mv., og amtsrådene i de enkelte amtskommuner har tilsynsforpligtelsen.

Undervisningsministeriet fører et ulovbestemt tilsyn med amtskommunernes opgavevaretagelse, herunder om aktivitetsudvikling og effekten af centralt iværksatte

En lille del af FVU udbydes af uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen, der også finansierer undervisningen. Her fører Undervisningsministeriet det

Undervisningsministeriet fører i alle tilfælde tilsynet med FVU-prøverne. Idet FVU-prøverne er underlagt en høj grad af central styring, er der ikke iværksat særskilte tilsynsaktiviteter på området. Udviklingen på området overvåges generelt bl.a. på grundlag af censorindberetninger.

Idet der ikke vurderes at være nævneværdige tilsynsmæssige problemer, og da Undervisningsministeriet overtager den samlede tilsynsforpligtelse med FVU fra den 1. januar 2007, vil indsatsen især blive prioriteret til forberedelse af overtagelsen af det

Tilsynet vil omfatte bl.a. omfatte følgende enkeltaktiviteter:

- Følge udviklingen i prøveaktiviteten på landsplan, på amter samt på de to fag FVU-læsning og FVU-matematik, herunder beståede og ikke beståede.
- Følge og analysere aktivitetsudviklingen på amter, fag og trin bl.a. med henblik på at følge effekten af lovændringer på området
- Opfølgning på Kriminalforsorgens opfyldelse af offentliggørelseskravene jf. lov om gennemsigtighed og offentlighed.
- Indhente oplysning om amtskommunernes gennemførte tilsyn og behandlede klagesager.
- Økonomisk tilsyn med FVU (refusionsberettigende udgifter til FVU) udbudt i amtsligt regi. Formålet er at sikre, at de enkelte amter har indsendt dækkende revisorattesteret regnskab i henhold til reglerne.
- Træk i SVU til FVU bl.a. med henblik på at følge effekten af lovændringer på området. Sigtet er at følge udviklingen i forbruget af SVU til henholdsvis kortuddannede og faglærte.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Finn Christensen (fra 1. oktober 2006).

Specialundervisning for voksne

Specialundervisning for voksne med fysisk eller psykisk handicap udbydes frem til 1. januar 2007 i amtligt regi, og amtsrådene i de enkelte amtskommuner varetager det samlede tilsynsansvar.

Undervisningsministeriet fører et ulovbestemt tilsyn med amtskommunernes opgavevaretagelse i form af generelle initiativer til fremme af videndeling, information

Det vil være et prioriteret indsatsområde at videreudvikle tilsynet. Målet er, at tilsynet tilrettelægges med en højere grad af systematik og i højere grad fokuseres, fx på områder som visitation og individuelle undervisningsplaner. I den forbindelse vil der være behov for at udvikle datagrundlaget, herunder udvikle sikre aktivitetsopgørelser.

Ansvarlig for tilsynet på området er kontorchef Finn Christensen (fra 1. oktober 2006).

